

El nostre moviment Científico-Mèdic

111

L'Institut de Fisiologia

per

J. AGUADÉ I MIRÓ

11

EN el nostre article anterior se'ns ha fet avinent alguns errors i omissions. Això a nosaltres ens omple de satisfacció. Creiem interpretar-ho en el sentit bo o sigui que el nostre treball és seguit amb interès. No pretenem d'escriure història, sinó fer-la viure, anotar fets que la història dirà si són interessants segons els resultats que donin. Però, per si escrivíssim història, per si un dia aquests articles fossin reviscolats com a documents d'època, cal procurar ésser just, encara que sigui en petits detalls, perquè tampoc sabem el valor que el petit treball pot tenir per a demà.

Dèiem en el nostre article passat que el Dr. Pi i Sunyer continuà com auxiliar de la càtedra de Fisiologia de la Facultat de Barcelona. No fou així, sinó que restà entre nosaltres en qualitat d'agregat en comissió. L'auxiliària de l'assignatura l'exercí des del 1906 a 1914 el Dr. J. M. Bellido.

Ensems cal recordar el nom d'alguns alumnes interns i ajudants que han passat per aquell Laboratori de Fisiologia abans d'esdevenir Institut. Molts d'ells són una esperança de la Medicina catalana, a la qual han donat ja moments de glòria, i cal que fem constar on educaren el seu esperit investigador i el seu entusiasme per la Ciència. Però, sobretot, per a valorar l'entusiasme d'aquells estudiants per a que serveixi d'exemple als actuals. Aquests alumnes són: Domènec Colomer Lluís Noguer i Molins, Josep Peris, Lluís Sayé, Antoni Cortés Lladó, Pau Agustí, Josep Peyró, Antoni Grinyó, Jordi Oller, Carles Soler Dopff, Ramon Surinyach, Emili Mira, Miquel Fargas i Raymat, Manuel Dalmau, Leandre Cervera, Rossend Carasco i Formiguera, Joan Codina, Francesc Duran

i Reynals, Antoni Salamero, Jaume Sunyer i Pi, Joan Bofill i Deulofeu.

Dit això entrem en matèria.

* * *

En crear l'Institut de Fisiologia la Moncomunitat de Catalunya no segueix altre camí que el que marca l'actuació de les nacions civilitzades en protegir la Ciència i donar-li el sosteniment i la força de la collectivitat. La tècnica científica no està avui a l'abast econòmic de l'individu, són ben pocs els savis suficientment rics per finançar llurs recerques. Ensems fóra injust de bandejar els desvalguts sense aprofitar-ne la seva labor; tanmateix ni pel seu percentatge ni per la seva educació i tarannà no són els poderosos els qui donen un contingut més gros de treballadors espirituals. És la collectivitat qui, veient en la Ciència una de les activitats més ennoblidores, en recolzar-hi tot el progrés humà material i àdhuc moral, té d'encarregar-se del seu acomboiament.

A la responsabilitat de l'hora la Mancomunitat va saber respondre-hi d'una manera justa i comprendre que el culte a la intelligència i a l'esperit era qui enfortia les missions històriques. Per això en crear l'Institut de Fisiologia finançà l'esforç d'uns homes que es dalién per a complir el destí que els hi manava la seva vocació

L'Institut s'instal·là en la Facultat de Medicina. Pots ser fou un error de no aprofitar el moment d'emoció generosa del poder popular per a incitar-la a bastir un edifici propi i fer-se amb una vida més independent; però, per altre cantó, això hauria minvat el cabals arrancats a la seva munificència. Malgrat, les coses s'endegaren bé i distribuïnt amb